

ΕΚΛΕΚΤΑ ΛΙΘΗΓΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΗΩΛ ΜΑΡΓΚΕΡΙΤ

Ο ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Ο κ. Ντωτρέν πηγαينوερχότανε νευρικά μέσ' στο γραφείο του με τὰ χέρια πίσω και με σκυμμένο κεφάλι. Η κ. Ντωτρέν, ή μητέρα του, χωμένη σε μιά πολυθρόνα, φαινόταν θυμισμένη στην ανάγνωσι ενός βιβλίου. Άλλά τὰ μάτια της με τρόπο παρακολουθοῦσαν ἀνήσυχα τὸ πρόσωπο τοῦ γιου της και προσπαθοῦσαν νὰ μαντέψουν τὰ αἰσθήματα πού πλημμυροῦσαν τὴν καρδιά του.

Ο κ. Ντωτρέν κύτταξε σὲ κάποια στιγμή τὸ ρολοῖ τοῦ τοίχου χωρὶς νὰ σταματήσῃ το πάει κι' ἔλα του. Ἐνας πυρετὸς ἀνυπομονησίας τὸν βασάνιζε. Θὰ ἤθελε νὰ ἦταν ἄλλος ἀνθρώπος, νὰ πάψῃ νὰ εἶνε αὐτὸς πού ὑπέφερε μέχρι θανάτου χωρὶς νὰ μπορῇ κἀν νὰ θυμᾶται τὸ γιατί, τόσο τοῦ ἐπίεζε τὸ στήθος μιά φοβερὴ ἀγωνία. Ἡ ἀγωνία αὐτὴ ἦταν σάν τὸς μυστηριώδεις ἐκείνους ἐφιάλτες, πού σὲ πνίγουν μέσα στὴ σκοτεινὴ νύχτα.

Ἡ πόρτα μισάνοιξε ἔξαφνα και φάνηκε στὸ κατῶφλι ὁ θεῖος του, ὁ γέρο στρατηγὸς Φορζερέ, ζωηρὸς και ἀλύγιστος μέσα στὴ μαῦρη ρεντιγκότα του. Τὸ συμπαθητικὸ του πρόσωπο εἶχε πάρει σοβαρὴ και ἐπίσημη ἔκφρασι λόγω τῶν νέων πού ἐρχόταν ν' ἀνακοινώσῃ. Ο κ. Ντωτρέν σταμάτησε τὶς βόλτες του και ἡ μητέρα του σηκώθηκε ἀπ' τὴν πολυθρόνα της ταραγμένη και τρέμοντας ὀλόκληρη ἀπὸ κάποιαν ἐλπίδα.

— Εἶσαι πειὰ ἐλεύθερος! φώναξε ὁ γέρο στρατηγός. Ἐρχομαι ἀπὸ τὸ δικαστήριον. Τὸ διαζύγιον σου ἐδόθη.

Ο Ντωτρέν χωρὶς νὰ μπορῇ ν' ἀρθρῶσῃ λέξι, ἔκανε μιά ὑπόκλισι. Μέσα στὴ σιωπὴ τοῦ γραφείου, ἡ ἀπαγγελία τῆς τελεσιδικίας αὐτῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀντήχησε στ' αὐτιά του σάν νεκρικὴ καμπάνα. Ἐπειτα ὅμως ἡ ἀνακούφισις πού ἐνοιώσῃ σκεπτόμενος ὅτι θὰ ἔπαυε πειὰ νὰ τρέχῃ πίσω ἀπὸ τ' ἀγνωστο, τοῦ ἔφερε κάποια θλιβερὴ χαρὰ στὴν καρδιά του. Ἡ μητέρα του με μάτια θριαμβευτικὰ τὸν ἐπλησίασε και τὸν ἐφίλησε στὸ μέτωπο...

Ἡ σκέψις του τώρα ταξίδευε στὶς πρώτες μέρες τοῦ γάμου του με τὴν Ἰωάννα ντὲ Σανόλ, πού τὴν εἶχε πάρει νεώτατη, μόλις εἶχε βγῆ ἀπ' τὸ σχολεῖο. Τὸ γαμήλιό τους ταξίδι, ἡ Βενετία, ἡ Ρώμη και ἡ γλυκὴς ὄρες πού ἔζησαν στὸ γαλανὸ ἀκρογιάλι τῆς Νεαπόλεως, περάσανε ἀπ' τὰ μάτια του σάν μέσα σ' ὄνειρο. Δυστυχῶς εὐθὺς ὡς γυρίσανε στὸ Παρίσι ἀρχισαν ἡ παρεξηγήσεις.

Ἡ πρώτη σύγκρουσις προεκλήθη, ὅπως συμβαίνει συνήθως, ἀπὸ τὴν πεθερὰ, τὴν κυρία Ντωτρέ, πού ἐπενέβαινε σ' ὄλα. Ἡ νεαρὰ σύζυγος ἐναντιώθηκε σ' αὐτὴ τὴν ἀνάμιξι τῆς πεθερᾶς, ἀλλὰ με πρόστυχο τρόπο, πράγμα πού φανέρωνε ὅτι εἶχε λάθει κακὴ ἀνατροφή ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, πού ὑπῆρξαν κακοὶ σύζυγοι και εἶχαν χωρίσει. Ο Ντωτρέ τὰ ἔχασε. Ἐνόμιζε τὴ γυναῖκα του καλὴ, ἡρεμὴ, ἔξυπνη και γλυκεῖα και τοῦ ἀπεκαλύπτετο δύστροπη, κακιά και περιωρισμένης ἀντιλήψεως. Ἡ Ἰωάννα πάλι, γυναῖκα γεννημένη γιὰ νὰ κυριαρχῇ, ἀχόρταγῃ στὰ λουσα και στὶς διασκεδάσεις, εἶχε πιστέψει ὅτι ἔπαιρνε ἀντρα της ἕναν ἀπλοϊκὸ ἀνθρώπο διατεθειμένο νὰ τῆς κἀν ὄλα τὰ καπρίτσια και ἔξαφνικὰ θρισκόταν μπροστὰ σ' ἕναν τόσο δεσποτικὸ!

Ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ ὡς πού ν' ἀρχίσουν νὰ μισοῦνται μεταξὺ τους, ἡ ἀπόστασις ἦταν ἐλαχίστη και με τὴν παρουσία και τῆς πεθερᾶς πού ἐξετράχυνε τὰ πράγματα, τὸ σπίτι

τους εἶχε καταντήσῃ ἀληθινὴ κόλασις. Καὶ τότε ἀρχισε μιά ἀλλόκοτη ζωὴ.

Ἡ κυρία ρίχτηκε ἀκράτητη στοὺς χοροὺς, στὶς ἐπισκέψεις, στὰ λουσα. Ο κύριος περνοῦσε τὶς νύχτες του στὴ λέσχη, ὅπου ἔχανε μεγάλα ποσά. Κι' αὐτὴ ἡ ζωὴ ἐβάσταξε ἑφτά σῶστὰ χρόνια! Ἐφτά χρόνια!... Πόσες πικρίες, πόση ἀθλιότης! Τί συχαμένες σκηνές πίσω ἀπὸ τὶς πόρτες και ἔπειτα τὸ γλυκύτερο χαμόγελο στὰ χεῖλη του γιὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου, γιὰ τοὺς ὑπηρέτες... Καὶ ὅμως! Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὸ πιστέψῃ! Κατὰ θάθος ἀγαπιόντουσαν! Ἄλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ζοῦν μαζύ. Εὐτυχῶς δὲν εἶχαν παιδιὰ. Καὶ ἀποφάσισαν νὰ χωρίσουν. Ἡ Ἰωάννα ὀχτῶ μῆνες τώρα εἶχε μπῆ σ' ἕνα μοναστήρι, στὸ Πασύ.

Μὰ ἦταν λοιπὸν ἀλήθεια; Ὅλα πειὰ εἶχαν τελειώσει μεταξὺ τους; Δὲν θὰ τὴν ξανάβλεπε ποτὲ πειὰ;

Ἦταν λοιπὸν ἐλεύθερος; Ἦταν κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του και θὰ μποροῦσε νὰ ξαναρχίσῃ τὴ ζωὴ του, νὰ ξανασπείρῃ τὴν εὐτυχία στὰ σημερινὰ ἐρείπια;

— Μωρίς, ὁ θεῖος σου μιλεῖ, ἀκούστηκε ἔξαφνα ἡ φωνὴ τῆς κυρίας Ντωτρέν.

— Δὲν μ' ἀκούς, φίλε μου; ρώτησε ὁ στρατηγός. Σοῦ λέω ὅτι ἡ γυναῖκα σου ἐζήτησε νὰ σὲ δῇ. Ἦτανε στὸ δικαστήριον και τὴν ἔφερα μαζύ μου, ὕστερα ἀπὸ τὶς παρακλήσεις της. Περιμένει κάτω, μέσα σ' ἕνα ἀμάξι.

Ο Ντωτρέν χωρὶς νὰ καταλαβαῖν καλὰ, κυττοῦσε τὴν τιμία μορφή τοῦ κ. Φορζερέ. Καὶ ἔξαφνα ἕνα κύμα αἵματος ἀνέβηκε στὰ μάγουλά του. Ἀπάντησε σάν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ καμμιά ξένη:

— Εἶμαι στὰς διαταγὰς τῆς κυρίας ντὲ Σανόλ!

Ἡ κυρία Ντωτρέν προχώρησε με ζωηρότητα κοντὰ του και θέλησε νὰ διαβάσῃ μέσ' στὸ βλέμμα του τὴ σκέψι του, ἐνῶ ὁ στρατηγός ἔβγαινε γιὰ νὰ φέρῃ ἀπάνω τὴ νέα.

Ο Ντωτρέν κρατοῦσε χαμηλωμένα τὰ μάτια του και δὲν τὰ σῆκωσε παρά γιὰ νὰ πῆ στὴ μητέρα του, πού τὴν ἔβλεπε ἔτοιμη νὰ παρευρεθῇ κι' αὐτὴ στὴ συνέντευξι με τὴν γυναῖκα του:

— Μητέρα, σὰς παρακαλῶ...

Ἡ κυρία Ντωτρέν βγῆκε, με ἀξιοπρέπεια, ἀκριβῶς τὴ στιγμή πού ἀπὸ τὴν ἄλλη πόρτα ἔμπαινε μονάχη ἡ κυρία ντὲ Σανόλ. Φοροῦσε μισοπένθιμη τουαλέττα με ἕνα ὠραῖο μπουκέτο ἀπὸ βιολεττες στὴ μέση κι' ἕνα πικνὸ θέλο ἐσκέπαζε τὸ πρόσωπό της.

Ο Ντωτρέν, πολὺ συγκινημένος, τῆς ἔδειξε με τὸ χέρι μιά πολυθρόνα και ἀφοῦ περίμενε νὰ καθῆσῃ και νὰ σηκωσῇ τὸ θέλο της, τῆς εἶπε γρήγορα και προσπαθώντας νὰ κἀν ψυχρὴ τὴ φωνὴ του:

— Ἐπιθυμεῖτε νὰ μοῦ μιλήσετε; Μήπως πρόκειται γιὰ ὑποθέσεις;

Ἐκείνη με μιά χειρονομία εὐγενικὴ τοῦ ἔδωκε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι κάθε ἄλλο σκοπὸ εἶχε ἡ σημερινὴ ἐπίσκεψις της παρά τὸν διακανονισμὸ ὑποθέσεων. Ἐπειτα με ἀργὴ θαθεῖα φωνὴ και με μάτια χαμηλωμένα εἶπε κατακόκκινη:

— Τίποτε ἄλλο δὲν μ' ἔφερε ἐδῶ ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ σὰς δῶ γιὰ τελευταία φορὰ.

Μόλις τελείωσε τὴ φράσι της ἐγύρισε και τὸν ἐκύτταξε κατάμματα. Κι' αὐτὸς τὴν κυττοῦσε ὑπὸ τὸ κράτος μιάς ἀκαθόριστης ἀγωνίας, φοβούμενος τὶς τελευταῖες ἐξηγήσεις

πού προέβλεπε πιά σκληρές απ' όλες τις προηγούμενες.

Ἡ κυρία ντὲ Σανὸλ ἐξακολούθησε:

— Τώρα πειὰ εἶμαστε χωρισμένοι. Ἀπὸ καιρὸ δὲν εἶμαστε τίποτε ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Πρὶν νὰ χωριστοῦμε γιὰ πάντα, ἔρχομαι νὰ σὰς δώσω τὸ χέρι καὶ νὰ σὰς ζητήσω συγγνώμην.

Ὁ Ντωτρὲν ἀνοίξε διάπλατα τὰ μάτια του φοβισμένος ἀκόμη. Τί κωμωδία ἀρά γε πήγαινε νὰ τοῦ παίξει; Ἀλλὰ ἐκείνη τὸν παρατηροῦσε μὲ λυπημένο καὶ εἰλικρινὲς χαμόγελο.

— Δὲν μὲ πιστεύετε! Τὸ καταλαβαίνω. Σὰς ἔκανα τόσο νὰ ὑποφέρετε!

Ἔνας κόμπος ἀνέβηκε στὸ λαιμὸ τοῦ Ντωτρὲν. Ἦταν ἔτοιμος νὰ τῆς μιλήσῃ, νὰ τὴν ἱκετεύσῃ, νὰ πέσῃ στὰ πόδια τῆς:

— Ἰωάννα, ἀγαπημένη μου γυναῖκα, μὴ φεύγεις, μείνε, ξέχασε. Ἐλα νὰ φύγουμε μαζὺ, νὰ πάμε στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ κόσμου, νὰ ζήσουμε οἱ δύο μας, μόνοι, ἀγαπημένοι, εὐτυχισμένοι...

Ἐκείνη τὴ στιγμή ὁμως πού προσπαθοῦσε νὰ βρῇ τὴ φωνὴν του, εἶδε τὴν κυρία ντὲ Σανὸλ νὰ χαμογελά. Μιά φρικτὴ καὶ ἀδικη ὑπόψια πέρασε σὰν ἀστραπή ἀπὸ τὸ μυαλό του. Πετάρχηκε ἀπάνω, ἡ ὄψις του ἔγινε ἀγρία καὶ ξεφώνισε:

— Ἀ! Ἀ! Καταλαβαίνω καλὰ γιὰτί ἦρθες ἐδῶ. Ἦρθες νὰ μὲ σαγηνέψῃς γιὰ τελευταία φορὰ, ἔ; Νὰ βυθίσῃς μὲς στὴν καρδιά μου τὸ φαρμακερὸ μαχαίρι σου, ν' ἀποτυπώσῃς μέσα μου τὴ συχαμένη καὶ γοητευτικὴ μορφή σου, νὰ χύσῃς στὴν ἀνοιγμένη πληγὴ μου τὸ ζεστὸ λάδι ἐνὸς ξαναζωντανεμένου ἔρωτα, νὰ μὲ ἐμπαιξῇς μὲ τὸν ψεύτικο οἶκτο σου καὶ τὶς ἰησοῦτικες συγγνώμες σου... Ἀ! φτάνει πειὰ! Ἐμπρός, φύγε ἀπ' ἐδῶ... Φύγε, εἶπα.

Τὸν ἐκύτταξε καὶ τὰ χεῖλη τῆς ἐκινήθησαν γιὰ νὰ μιλήσουν. Ἀλλὰ δὲν τὴν ἀφήσε.

— Φύγε, φύγε, φύγε! Ἐφώναξε μὲ λύσσα.

Μπρὸς σ' αὐτὸ τὸν παροξυσμὸ, ἡ κυρία ντὲ Σανὸλ κατάλαβε ὅτι ἂν ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμένῃ, κινδύνευε, σηκώθηκε μὲ ἀξιοπρέπεια καὶ ἐβγήκε ἀπ' τὴν ἴδια πόρτα πού εἶχε ἔρθει. Μόνο, πρὶν ἐξαφανισθῇ, ἔβγαλε τὸ μικρὸ μπουκέτο τὶς βιολέττες πού εἶχε στὸ κορσάζ τῆς καὶ τοῦ τῶρριξε μπρὸς στὰ πόδια του, σὰν τελευταῖο ἀποχαιρετισμὸ...

Ὅταν οἱ δύο γέροι μπήκαν στὸ γραφεῖο, εἶδαν τὸν Ντωτρὲν σωριασμένο σὲ μιὰ πολυθρόνα νὰ κυττάζῃ ἀκίνητος μὲ ἀπειρη τρυφερότητα ἕνα μικρὸ μπουκέτο βιολέττες πού κρατοῦσε στὰ χέρια του. Θέλησαν νὰ τοῦ μιλήσουν. Ἀλλὰ ἐκείνος τοὺς παρακάλεσε, ἤρεμα, μ' ἕνα νόημα, νὰ τὸν ἀφήσουν μοναχὸ ἀκόμη λίγο...

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΠΟΥ... ΒΛΕΠΕΙ

Ὁ διάσημος Ἀγγλος φιλόσοφος καὶ μαθηματικὸς Σάουντερσον εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάσῃ ἀπὸ μικρὸ παιδί τὴν ὄρασί του. Αὐτὸ ὁμως δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ διακρίνεται γιὰ τὴν εὐθυμία του καὶ νὰ εἶνε περιζήτητος στὰ σαλόνια γιὰ τὶς εὐφυολογίες του.

Κάποτε, σὲ μιὰ φιλικὴ συναναστροφή, ἀκούγε προσεκτικὰ τὰ διαρκῆ καὶ ἠχηρὰ γέλια μιᾶς κυρίας. Ὅταν ἐκείνη σταμάτησε καμμιὰ φορὰ, ὁ τυφλὸς φιλόσοφος σκύβει καὶ λέει σ' αὐτὴν τοῦ διπλανοῦ του:

— Εἶδατε τί ὠραία δόντια ἔχει αὐτὴ ἡ κυρία;...

— Μά... πῶς τὰ εἶδατε; τὸν ρωτᾷ κατάπληκτος ὁ ἄλλος.

— Ἀπλούστατα. ὅταν μιὰ γυναῖκα γελάῃ διαρκῶς, τὸ κάνει γιὰ νὰ δείξῃ τὰ ὠραία τῆς δόντια!...

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΠΩΣ ΓΡΑΦΕΤΑΙ ἕΝΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ἜΡΓΟ

Πρὸ πενήντα καὶ πλέον ἐτῶν, ἕνα γαλλικὸ περιοδικὸ ἔθεσε στοὺς γνωστοτέρους Γάλλους ποιητὰς καὶ δραματικούς συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὸ ἐξῆς ἐρώτημα: «Πῶς συνθέτετε τὰ ἔργα σας;» Τοὺς προσκαλοῦσε, μὲ ἄλλα λόγια, νὰ ἐκθέσουν στὸ κοινὸν τὸ μυστικὸ τῆς τέχνης τους καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τους.

Ἀξίζει νὰ ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὶς ἀπαντήσεις πού ἐστάλησαν στὸ περιοδικὸ.

Καὶ ἰδοὺ πρῶτα-πρῶτα τί λέει ὁ Λαμπίς:

— Ὅταν γράφω καὶ μοῦ σταματοῦν ἡ ἰδέες μου, τότε ἀρχίζω νὰ... τρώω τὰ νύχια μου καὶ νὰ ἐπικαλοῦμαι τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν! Ὅταν τέλος μοῦ κατέβῃ καμμιὰ ἰδέα, τότε... ἐξακολουθῶ μὲν νὰ ἐπικαλοῦμαι τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν, ἀλλὰ μὲ... λιγώτερη ζέση, γιὰτί ἀρχίζω... νὰ μὴ τὴν ἔχω καὶ πολλὴ ἀνάγκη. Ἄς ὑποθέσουμε τώρα ὅτι μοῦ ἔρχεται πλήρης ἡ ἰδέα — ἢ ὅτι νομίζω πῶς μοῦ ἦρθε. Παίρνω τότε ἀμέσως μιὰ κόλλα χαρτί — χαρτί φῖνο, μάλιστα ἀπαραιτήτως — καὶ γράφω ἐπάνω μὲ καλλιτεχνικὰ γράμματα: «Σκελετός». Ἀφοῦ γράψω τὸν «σκελετό» τοῦ ἔργου, ἐπεξεργάζομαι κάθε σκηνὴ χωριστά. Ἐνα ἔργο θεατρικὸ μοιάζει μὲ μιὰ... σαρανταποδαρούσα. Πρέπει νὰ «προχωρῇ» ὀλοένα καὶ γοργότερα. Ἄν δὲν ἔχη γοργότητα, τότε τὸ κοινὸν στὴν παράστασι χασμουριέται ἢ σφυρίζει.

Καὶ ὁ χαριτωμένος Λαμπίς ἐπρόσθεσεν ἀκόμα:

— Γιὰ νὰ γράψετε ἕνα ἔργο εὐθυμο, πρέπει πρῶτ' ἀπ' ὅλα νὰ χετέ... γερὸ στομάχι. Ἡ εὐθυμία ἔχει τὸ κέντρο τῆς στομάχου...

Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς, υἱὸς, ἀπάντησε μ' ἕνα ἀνέκδοτό του:

— Μιὰ μέρα, εἶπε, ὅταν ἐπήγαινα ἀκόμη στὸ σχολεῖο, ἀπήύθυνα τὴν ἐρώτησί σας πτὸν πατέρα μου. Κι' αὐτὸς

μοῦ ἀπάντησε·

— «Ἐνα ἔργο γιὰ νὰ εἶνε καλὸ, ἀρκεῖ ἢ α' πρᾶξις του νὰ εἶνε σαφὴς καὶ ἡ τελευταία του σύντομη καὶ... νὰ ἔχη ἐνδιαφέρον παντοῦ!»

Ὁ ποιητὴς Θεόδωρος Μπανβίλ ἀπάντησε:

— Γιὰ νὰ γραφῇ ἕνα ἔργο ὠραῖο κι' ἀθάνατο, δὲν χρειάζεται παρά ἕνα μόνο πρᾶγμα: Μεγαλοφυΐα.

Ὁ Σαρδοῦ ἀρνίθηκε ν' ἀπαντήσῃ:

— Τὰ ἔργα, δὲν γράφονται μὲ ρετσέτες, σὰν νᾶταν γλυκὰ ἢ γιατρικά! εἶπε.

Τὴν ἴδια γνώμη εἶχε κι' ὁ Παγερόν, πού ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως ἔστειλε τοὺς παρακάτω στίχους, γραμμένους γιὰ τὴν περίστασι:

— Πῶς ἔμπορεῖς καὶ τραγουδῆς;
Ἐρώτησε ὁ γάιδαρος μιὰ μέρα τὸ πουλί.
Κι' ἐκείνο τ' ἀποκρίθηκε:
— Ἀνοίγω ἀπλῶς τὸ στόμα καὶ κάνω
(«Τιτίτ»).

ΜΟΝΟΝ ΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ἀγοράζει, εἰς ἀπολύτως ἰκανοποιητικὰς τιμὰς, παλαιὰ βιβλία, ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ, πρὸ τοῦ 1900, διάφορα φυλλάδια, παλιὰς φωτογραφίες, εἰκόνες, ἔγγραφα κτλ. κτλ. Πληροφορία: Γραφεῖα «Μπουκέτο», Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5, Κηπὸς Κλαυθμῶνος, 3-9 μ. μ. καθ' ἐκάστην καὶ τὰς Κυριακάς.

Μοναδικὴ ΣΧΟΛΗ ΚΟΠΤΙΚΗΣ Γυναικείων Φορεμάτων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς διαπρεποῦς καλλιτέχνιδος μονδίστας κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα, Μητροπόλεως 14 α', Ἀθήναι.